

Frans van der Reep

DE COLUMN: INTERNET - BACK TO THE MIDDLE AGES

Wat hebben het toenemend belang van private investeringen in de publieke sector, het directe referendum en het steeds maar toenemen van het aantal (academische) titels met elkaar te maken? Veel, denken wij. Het zijn namelijk allemaal directe gevolgen van het toenemend belang van internet. Waarom al die zaken met elkaar samenhangen en bovendien nog een ondernemingsbelang vertegenwoordigen?

Doordat met internet plaats en tijd als belangrijke factoren in het proces van informatieoverdracht min of meer wegvallen ontstaan allerlei parallellen met Middeleeuwse structuren, organisaties en werkwijzen. Sterker, het trekken

van deze parallellen biedt voor het bedrijfsleven maar ook voor ministeries mogelijkheden sneller en grondiger nieuwe ontwikkelingen te begrijpen en als belangrijk of niet belangrijk te kwalificeren in de eigen beleidskeuzes.

De kleine gemeenschap van de Middeleeuwen, waar iedereen alles van iedereen wist en geruchten gingen als een 'lopend vuurtje', maakt plaats voor grote databases. Via e-mail is tijd en afstand uitgeschakeld, zelfs een anonieme hacker ergens in de Filippijnen is in no time opgespoord, de wereld als 'global village'. Ruilhandel in goederen uit praktische overwegingen, waarbij waarde wordt bepaald door actu-

ele behoefte, maakt plaats voor www.bartering.com. De stapelplaatsen en hanzesteden en eVentures zijn uit vergelijkbare sellingpoints geboren!

Ook de pest is terug. In de Middeleeuwen verspreidden zich op gezette tijden met grote snelheid besmettelijke ziektes als de pest en andere nartigheid en trokken een spoor van verwoesting. Na elk bestrijdingsmiddel ontwikkelden zich nieuwe resistente stammen. De enige bescherming tegen infectie was fysieke isolatie. In het internettijdperk gaan virussen als 'I love you' met dezelfde verwoestende snelheid rond. Virusscanners kunnen alleen maar volgen. De analogie in gebruikte medische terminologie is verbluffend. De enige bescherming tegen infectie is de fysieke isolatie: de stekker eruit en stand-alone verder! Stadsmuren worden firewalls. Om in de 'leprozen-vallei' te komen dient u filters in de zoekmachine uit te zetten. Ook de schandpaal treft men aan op internet (bijvoorbeeld legionella hotels).

Ook de 'lingua franca' is terug. Wilde je vroeger meespelen, dan diende je het Latijn te beheersen, de taal van de elite. Nu is dat Cyber-Engels. We gaan trouwens ook weer terug naar de tijd vóór de boekdrukkunst waar de schrijver als bard direct contact heeft met zijn lezers en hen met cliff-hangers per hoofdstuk in de greep van het verhaal houdt.

Internet zal het respect voor het ambacht herstellen: omdat de klant een keus heeft moet je als leverancier gewoon weer goed worden in je vak. Oude gildestructuren zullen daardoor weer herleven. Alleen heet het anders (virtual community, closed user group, 'gecertificeerd leverancier van... RC, RI, RA, MBA', Associatie van Business Engineers...) Net als in de gilden leiden meester-professionals leerling-professionals op en vestigen zich, ondanks alles, gewoon fysiek bij elkaar in de buurt. De 'bakkerstraat' komt terug in de vorm van regiogebonden economische activiteit (Silicon Valley).

Nog een dan. Zoals aan het eind van de Middeleeuwen de opkomende burgerij de tot dan regerende adel aan de kant schoof als regerende klasse (denk aan de familie De Medici) zo zie je

nu opnieuw dat de burgerij de politieke klasse inhaalt of zelfs overvleugelt. Voorbeelden hiervan zijn inderdaad de toenemende aandacht voor het directe referendum, de electorale successen van de 'Leefbaar Utrecht'-partijen en het snel toenemende aandeel van de private financiering in het publieke domein.

Na de Middeleeuwen kwam de Gouden eeuw. Gewoon doorgaan dus!!